

ТХЪАКІУЩЫНЭ Аслъан:

«Туристхэр нахьыбэу Адыгейм къаклохэ хъугъэ»

(Икзег).

*— Танэклүү туризмэм хэ-
хъоныгъэхэр ышынхэу
амалхэр ёшыгэх?*

— Мы отраслем гъехъагъэ хэлтэй Адыгейм хэхъоныгъэ щишынымкэ амалхэр зэкэ щыиэх. Республикаем къыгъэгъунэрэ чыыпэм ипроцент 40 фэдизыр мэзхэм зэлтъаубыты. Кавказ къералыгъо биосфер-нэ заповедникир, къералыгъо заказники 4 Адыгейм итых, псыхъо 85-рэ, хыкъуми 100-м ехуу, псыыгъыпли 5, ӏээзэгү чычэгъыпсхэмрэ псы фабэрэ бэу илэх. Аш нэмькіеу туристихэм амал ял рафтигым, спелеотуризмэм апъытынхэу, шьюу къакхъанэну, күшхъэхэм адэлклоенхэу. Джащ фэдэу туризмэм ильэпкэ зэфэшхъяфхэм: этнографическэ, археологическэ туризмэм ыкын нэмькіхэм республикэм хэхъоныгъэ щашы. Республикаем зэрэщиfabэми иштгэшхо, къакло.

Инфраструктурэм епхыгъэ
юғығыхэм афэгъэхыгъэмэ,
мы лъэныкъомкэ тэ чанэу ха-
бзэм ифедеральнэ къулыхъу-
хэм тадлажэ. Туризмэм хэ-
хьонигъэ егъашыгъэнэм тегъэ-
психъэгъэ федеральнэ програм-
мэм къыдыхэлтагъеу электроэнергиир зэрыкlore пкъэ-
ухэм, автомобиль гъогухэм,
газрыкlyapIэхэм, псырыкlyapIэ-
хэм ягъэпсын пае сомэ миллиарди 4-м ехъу республикэм
къыфатlупщыгъ. Адыгейим ис-
хэм ящыIэкэ-псэукэ ащ зы-
къыргъялтыгъ.

— Адыгейп зимэкъу-мэцхэхъоныгъэшх зышырэ шъолтырхэм ащищ. Мыгъэ республикэм ичышу-лэжсъхэм фышыхъэ лэжсыгъэ бэгъуагъэ къахъыжсыгъ, ашкэ Урысъем ятлонэрэ чышилэр шаубытыгъ. Республи-

кэм экономикэ хэхъоны-
гээ ышынымкэ ынаIэ
анахьэу зытыригъетын
фэе лъэныкъор зэблэхъу-
гъэн флачуши къекIа?

— Хъау, тэ лъэнъыкъуитлуми зэдийштэу хэхъоныгъэ ашынным түпъылтышт. Нэмэгдэхэд отраслэхэд хэхъоныгъэ ашынным туризмэр фэйорышлэ. Непэктэ туристыбэмэ зызщагъэсфэйшт чыплэр къыхахы зыхъукэ, анахъэу къыдальтэрээр дунаир дэхэнныр ыкки шхыныгъохэр къабзэу гъэхъязырыгъэнхэр арь. Италием иавтоном провинциеу Къыблэ Тироль мышкэ опытэу

хыяжырыэм изакъоп, пынджаш-
піләхәми зарагъеушъомбүгъ.
2006-рә ильесым къыштэгэ-
жыагъеу фэди 3-кї ахэм ах-
хъугъ. Джыдәм пынджыр
гектар мини 7,9-рә фэдизмә
ашаша.

Былымхъубгапхъэхэм япчья-
гын хэхь. Нахыбэрэмкээ зи-
шуягэе къэкүлагээр къэралыгъо-
Іэпыіэгъу цыфхэм зэрагарьэ-
гъотыгъэр ары. Къуаджэхэм хэ-
хыоныгъе ягъешыгъэним, лэ-
жжэнэу езыгъэжжэгъекээ фер-
мерхэм, унэгъо быльмэхьо фер-
мэхэм Іэпыіэгъу ягъэгъотыгъэ-
ным атэгъэпсыхъэгъэ програм-
мэхэр зэрагарьэцаклэрэм лъешэу-
тынаа тетэгъеты. Европэм ихэ-
гъэгухэм санкциехэр загъеуцу-
гъэ лъэхъаным тимэкъумэшы-
шлэхэм мыльку Іэпыіэгъу ара-
гъэгъотыгъ. Іэккыб къэралыгъо-
хэм къашыдагъэккыре гъомы-
лапхъэхэм афэдэхэр Адыгей-
ми къышахыжхэ хъугъэ.

пэүхъацт нэмык! сатыу комп-
лексым иятөнэрэ чэзыу ишын
ригъэжъенеу ащ джыдэдэм ре-
хъухъэ. Дунаим щыцэрьо ком-
паниеу «Метро Кэш энд Керри»
зыфиорэм сатыу комплексым
игъэпсын пae еврo миллион
22-м ехъу инвестициехэр рес-
публикаем кыхильхъагъэх. Сомэ
миллион 360-рэ фэдиз зытефэ-
гъэ тучанышхоу «Декатлон»
зыфиоу спорт товархэр зыща-
щэштэрэй республикэм щагъэ-
псыгъ. Индием икомпаниеу
ООО-у «БергерПейнтсОверсис
ЛТД» зыфиорэм сомэ мил-
лион 65-рэ зытефэгъэ лакыш!

республикэм ежь федэү къыхыжырэр фэди 4-кэ нахьбы-
бэ хъугье. 2007-рэ ильэсэм
къышгэжэхъагэу республикэм
иэкономикэ сомэ миллиарди
147-м ехуу къыхалхъаг.

Непэ социальнэ инфраструк-
турэм зеушьомбъу, гээсэнгээ
языгээльтөрэ учреждениехэр,
медицинэ учреждениехэр мыль-
кукли, техникэкли нахь зэтгээ-
псыхъагэ мэхбүүх, спорт псэо-
льякIэхэр агъэпсых. Къэралы-
гьо мылькукIэ псэольэ 344-
рэ агъэпсигь, ахэм я процент
90-мэ социальнэ мэхъянэ ял.
Ильэси 3-м къышгэжэхъагэу
ильэси 7-м нэс зыныбжь са-
быйхэр къэлэцьыкIы ыгыгылэхэм
аштарчжимдэ чадахан шийжээг

аштэнхэмкээ чэзыу щылэжьэп. Адыгейим итепльэ шыклаеү зызэблихуыгъ. Чыыгхэтак! Эхэр, унак! Эхэр, гъогу зэхэкыл! Эхэр агъэспыхы, гъогухэр агъэцэктэжыхы, турист кластерым епхыгъэ проектхэр щылэнгыгъэм щипхыращых. Хэгъэгур зэрэшты тэу пштэмэ, псэуп! Эхэм газыр зэральты! Эсигъэмкээ авшъэрэ чыыг! Эхэр зыыгхъэм Адыгейир ашыщ (процент 88,9-рэ). Къялэу Мыеекъуапэ хэгъэгум икъэллипш! Узыщыгъасункээ нахь гүпсэхфхэм ахэфагь.

*— Мы ильэси 10 благъэм
Адыгейм инеу ўырэ мафэ
сыд фэдээштэу уеплыра?*

— Сэ сзыэрлэлтийрэмкэ, ильэс 25-м кыкыцл кындуулхуульжээр Адыгейн тапэки социальнэ-экономикэ хэхъоныгъэ ышынымкэ лъэпсэшү хууцтых. Лъэпкэ политикэм ипхырыщиинкэ республикэр щысэтехыг пэхьун ыльтээкишт. Тэ тызэрэзэ-

къотыр ары ткъуачыл къэзыгъэлъашырэр.

Республикәм ежъ-ежырырез уышхъэ ыыгыжынымкә лъэпсә къежыактәхәр щыләхәу сэллытә. Ар пшъэрыйл кызырьк-*klop*, ау тофыгъор нахъ къин къес зэшлопхынкә нахъ гъештәгъон. Амаләу уиләхәм уашхъэдәпплывәз, сыдигъуи нахъ чыжъэу упплән фәе. Туристхәр нахыбыз кызызғазыщәрә, чыпларысхәм шыләкәл-псәвдә дәгүү

пиршоксем щылгыс исхөд дэгүү
зыщыр яэ шольтырэй Адыгейр
хүн фае. Мыш дэжьым мэхья-
нэшко зиэр аш икультурэ бай,
ичыюоп дахэ, ильгэгүхээ чы-
пхэхэр, итарихъ къэухумэгъэн-
хэр ары. Республиker зызэ-
хащагъэр ильээс 25-рэ зыху-
гъэм Адыгейим исхэм сафэлья-
ло сшлонгъу мамыр щылактэ,
хахъо сыдигъуя ялэнүү, яцыхъэ
зытельыхъэу ыпэктэ пльэнхэу,
Адыгейми, Урсысеми алаа
теклончылактэхэр ашынаар.

и]эр къызфэтэгъэфедэ. А про-
винцием туризмәми, мәкү-мә-
щыми зәдиштәу хәхъоныгъэ ща-
шы. Италием щысэ тетхызз,
мылэрьисэ чыигхэм гектар мин
1,5-рә, дәжъыехэм гектар 200
Адыгеим щядгъеубытыгъ. Адыге-
имкә культуракүе щытхэм ялэ-
жынынкى гухэль гъэнэфагъэхэр
щы!ех. Фәбап!әхэр агъэпсых.
Ахэм псы фабәри къызфагъэ-
федән алъэкыйшт. Гушызэм пае,
Адыгеим ипредприятие горәм

дэгьоу псы фабэр егъефдэ.
Пынджлэжынми республи-
кэм зыкъыщирагъэлтижы.
Пынджэу пстэумкы аугъоижы-
рэм зыкъыхахъорэр зэпхыгъэр
дэжыгъэ бэгъуагъэ кызызера-

— *Іэкійб къералыгъохэм яинвесторхэм республика-кэм амалеу илэхэм аналэж ачирхадгаха?*

— Ары, ашқың ишкілдігінде зекіл тұшагъе. Іекілбін көралы-
гъохем якомпаниен хахы-
шылоу іоф ашылған пәне ОАО-ы
«Адыгэ Республика»м хәхъоны-
ғы езыгъашшыре корпорациянер.
Адыгеим щыззәхашағ. Зекіл
іофыльоу къеуучукъэрәр тыззегъу-
сәү псынкіләү зәшіотхынәу ты-
пиль. Инвесторхам тиеспуб-
ликә дәғъую іоф щашілә, пә-
лъе кылхъекіл кындауда жәлжъян
ямурад.

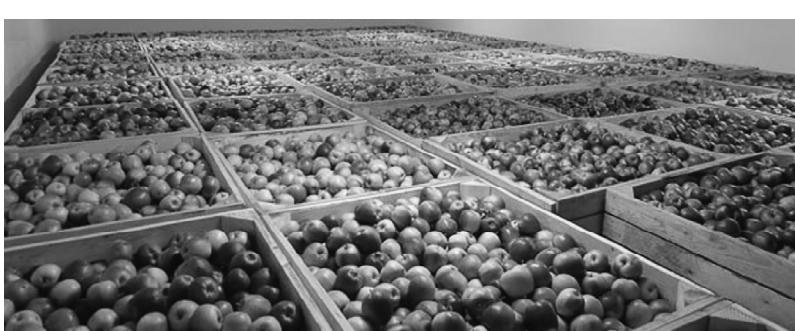
Гүштээм пae, Швецием икомпание ООО-у «ИКЕА МОС» зыфиорэм сомэ миллиарди 5-м eхъу зытефэгъэ унэгтъо саттуу гупчэу «МЕГА» зыфиорэр республикэм щигъэлсигъ. Сомэ миллиарди 2-м eхъу зы-

завод Тэхъутэмыкъое районныи
шип элсиц.

2006-рэ ильэсүүм кыышгээж
жьеагьэу ООО-ы «Южгазэнергиджи»
зыфиорэр Кошхэблэг газкондентас
кычычэхынгийн ибайнгыгэхэм якычэцьын
тэгээсныхэгээ проектым дэлалжье.
Непэктэ мы проектым иххырыцьын сомэ
миллиардийн 10-м ехъу дэвсгэхэдээ

— Экономикэм ылъэны-
къок! Э республикэм непэ
гъэхъаягъу и Эхэм уакъы-
тегушы! Э си! Оюнгъуагъ

— Тэ бэ зэшлэхэн тльэх
кыгъэр: 2007-рэ ильсэым рес-
публикэм ибюджет дотациеу-
кыыуқыэрээр процент 61,1-рэд
хууцтыгъэмэ, 2015-рэ ильсэым
ар процент 38,2-м нэсэү кье-
лихыгъ. Адыгэ Республиком
изэхэуугъоегъе бюджет ихахь

Адыгэ Республикаэм и Закон

Адыгэ Республикэм ис пенсионерым 2017-рэ ильэсүм рыхсэунымкээ анахь ахьщэ маклэу ишыкігъэштэм игъэнэфэн ехыллаг

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм 2016-рэ ильэсүм чъэпьюгъум и 26-м ыштагъ

Федеральнэ закону N 134-р зытетэу «Урсые Федерацием урыпсэунымкээ анахь ахьщэ маклэу щагъэнэфагъэм ехыллагъ» зыфилоу 1997-рэ ильэсүм чъэпьюгъум и 24-м къыдэ-кыгъэм тегъэпсихъагъэу мы Законым къегз-нафа Адыгэ Республикэм ис пенсионерым 2017-рэ ильэсүм рыхсэунымкээ анахь ахьщэ маклэу ишыкігъэштэм зыфедизыр.

А 1-рэ статьяр. Адыгэ Республикэм ис пенсионерым 2017-рэ ильэсүм рыхсэунымкээ анахь ахьщэ маклэу ишыкігъэштэм

Федеральнэ закону N 178-р зытетэу «Къэралыгъо социальнэ іэпүлэгъум ехыллагъ» зыфилоу 1999-рэ ильэсүм бэдээгъум и 17-м

къыдэкыгъэм къызэрэдилтээрэм тетэу социальнэ ахьщэ тедээ пенсием фашынны пае Адыгэ Республикэм ис пенсионерым 2017-рэ ильэсүм рыхсэунымкээ анахь ахьщэ маклэу ишыкігъэштэм сомэ 8138-рэу гъэнэфэгъэнэ.

Я 2-рэ статьяр. Мы Законым къуачэ илэ зыхъурэр

Официальнэ къызыхаутырэ мафэм щыублагъэу мы Законым къуачэ илэ мэхъу.

Адыгэ Республикэм и Лышъхэу ТХЪАКУЩЫНЭ Аслан

къ. Мыеекъуапэ, чъэпьюгъум и 27-рэ, 2016-рэ ильэс N 3

Телефонкэ агъеделагъ

Зыныбжъ хэктэгъэ бзыльфыгъэр агъанцы ибанковскэ картэ ахьщэ рахыгъ.

АР-м хэгъэгу клоц Иофхэмкэ и Министерствэ идежурнэ часть бзыльфыгъэр къытеугъэм къызэрэриуагъэмкээ, гъепцагъэкэ икартэ сомэ мин 11 рахыгъ. Мэфэ заулэкэ узэкэ-иэбэжье, лоторийкэ ахьщэ къыхыгъэу къебар аш къыфэ-къуагъ. Теклоныгъэ къыдэзыхыгъэм сомэ мин 70-рэ къыратынэу аш итыгъ. Ахьщэр къыфырагъэхъаным пае ибанковскэ картэ иномеррэ паролымрэ ариуагъ. Аш үүж «мобильный банк» зыфилорэ фэл-фэшэр бээджашаэхэм нэмыкэ номерым пагъани аш илтыгъэ ахьщэр рахыгъ.

Джыркэ къулыкъушаэхэм йо-

фым изытет нахь игъектыгъэу зэхрафы. Сотовэ телефонкэ ыки Интернетэр къызыфа-гъэфедээс мыхъо-мышъагъэхэр бэу бээджашаэхэм зэршэхэрээр полицием иофхэмкээ къа-ло ыки аш елгыгъе пешорыгъэш юу Иофхъабзэхэр зэхашх.

Мыш фэдэх хууцэ-шлагъэхуу къэхъухэрэр нахынэ мэхъу зэптих. Къызэрчэлэхэрээмкээ, онлайн-сервисымкээ банкэ картэм изытет бээджашаэхэм ара-ло, пин кодыр арамыломэ зи ашэшьущтэп къашлоши, ау он-лайн-платежхэм ахахъэхуу, кодыр заралокэ, счетым иль ахьщэр рахынэу амал яэ мэхъу.

(Тикорр.).

Тхъамафэм ихъугъэ-шлагъэхэр

Адыгэ Республикэм хэгъэгу клоц Иофхэмкэ и Министерствэ къызэртирэмкээ, чъэпьюгъум и 24-м къыщегъэжъагъэу и 30-м нэс Республикэм бээджашаэхэм 70-рэ щызэрахьагъ.

Ахэр: цыфым ылкынэ-лынэ шьобж хыльзэхэр тырашгъэхэу 1, тыгуагъэхэу 34-рэ, хүнкээн бээджашаэхэу 2, гъепцагъэ зыхэль бээджашаэгъи 8, машинэр рафыжагъэу 1, нэмыкхэри. Экономикэм ылзеныхыкокэ хэбзэгъэцугъэр гъого-гъуу 9-рэ аукъуагъэу хэбзэ-ухумэко къулыкъухэм къыхагъэшыгъ. Бээджашаэхэе зез-хэгъэ нэбгыре 50 агъенэфыгъ, зэхрафын альэкыгъэр процент 70-м еху.

Блэкыгъэ тхъамафэм Адыгэ-им ильгогхэм хууцэ-шлагъи 9 къатехъухьагъ. Ахэм зы нэбгыре ахэкодагъ, нэбгыри 10-мэ шьобжхэр атешагъэхе хууцэ. Ешъуагъэу рулым къерисхэу водитель 54-рэ къаубытагъ, гъогурикъоным ишапхъэхэр гъогогъуу 2997-рэ аукъуагъэу къыхагъэшыгъ.

Ешъуагъэу рулым къеритысхэвь

Адыгэкалэ щыпсээрэ хууцэхэм иавтомобилэу ВАЗ-2106-рэ зэршэурафыжъагъэм фэгъэхыгъэ къэбар УФ-м хэгъэтуу клоц Иофхэмкэ и Министерствэ иотделэу «Адыгейский» зыфилорэм идежурнэ часть къылекхэхъагъ. Полицайскэхэм оперативнэ ыки лыхын Иофхъабзэхэм шуягъэ къатыгъ, мы псеуплэ дэдэм дэс кэлэ ныбжыкынтуур къаубытагъэх. Бээджашаэхэм лажэ яэу следствием ёзъенэфыгъ, ахэм шьедэкыжэу арагъэхыщтыр Мыеекъопэ район хыкумым ыгъэнэфэшт.

Зэрарыр сомэ миллионы 2-м ехъу

Ильэсэу тызыхэтим ижьюакэ ильэс 38-рэ зыныбжъ бзыльфыгъэр Мыеекъуапэ щыпсээрэм иунэ сомэ миллион, доллар мин 14 ыки дышъэм хэшыхыгъэ пкыгъохэр ратыгъыгъэх. Зэрарыр сомэ миллионы 2-м ехъу. Мы бээджашаэхэм елхыгъэу хэбзэ-ухумаклохэм уголовнэ Иофхъэзэх.

Полицайскэхэм зэхашгэгэе оперативнэ Иофхъабзэхэм яшъуагъэкэ тигъуаклор агъенэфыгъ, нэүжүм къаубытэн альэкыгъ. Зэтыгъуагъэхэм инэлсэ хууцэхэм ар къычэ-кыгъ. Шуатыгъуагъэр зэклэ бзыльфыгъэм ратыгъыгъ. Хыкумым унашьюу ышыгъэм диштэу бээджашаэхэм ильэс 4 хыапс условнэу тиральхъагъ, джащ фэдэу сомэ мин 30 хыурэ тазырыр шохт имылэй ыпшынын фад.

АР-м хэгъэгу клоц Иофхэмкэ и Министерствэ ипрес-къулыкъу.

Мыеекъуапэ икілэцьыкыу Ыыгъы-шэхэм ашыг-горэм чэххэм янэ-ятэхэр къэралыгъо автоинспек-торхэм аугъо-гъагъэх. Гъогу-рыкъоным ишап-хъэхэм анахь шхъялэу агъэц-къэнх фаехэм ахэр ашагъэгъо-загъэх.

Ны-тыхэм ашэгугъых

Пчыхъэрэ пасэу шүнкэ зэрэхъурэм фэш гъогум къэлэцьы-къухэр зэптирашхэх зыхыкээ, нэфынэр къэзэтырэ пкыгъо-хэр ахальханхэу, автомобил-кэ зэрэшэхэрээр хэшүхъафы-кыгъэ тысыпшэхэм арысын-

хэу щыт. Ау ны-тыхэм ашыгы-бэм мы шапхъэхэр агъэцак-иэхэрэп.

Аш фэгъэхыгъэу щысэхэр тьогуу полицайскэхэм къахы-гъэх, видеороликхэр къэзэр-угоицхэхэм къафагъэлтэгъя-

гъэх. Зэдэгүүгъэгъу ужым гъогурикъоным ишапхъэхэр зэртихъэхэх тхъапхэхэмрэ нэфын-нэр къэзэтырэ пкыгъохэмрэ инспекторхэм агошгъэх.

ТРЕХЬО Байзэт.

ДИН ИОФЫГЬОХЭР

Зэфэсүм зыфагъэхъазыры

Адыгэ Республикэм ыкыдышы шольыр ашы-псэурэ быслымэнхэм я Диндэлэжъапэ тэзэрэ-щыгъэхъозагъэмкээ, шэкюгъум и 19-м быслы-мэнхэм язичээзуу отчет-хэдзын зэфэс Мыеекъуапэ, Къэралыгъо филармони, щыкъюшт. Аш фэдэ-унашью щаштагъ Диндэлэжъапэ и Совет наужы-рэ зэхсэгъ.

Советын хэтхэр атегуущыла-гъэх зэфэсүм изэхэцэн ыки изгээжэйн ялхыгъэ Иофыгъо-хэм. Мы эзхэсэгъюм Диндэлэ-жъапэ и Совет ўыкынгъэхэлэйн ялхыгъэштагъ непэ быслымэнхэм ямуфтиу Къэрдэ-нэ Аскэрбий икандидатурэ зэ-

фэсүм къыщаагъэлтэгъонэу. Зэфэсүм Иофыгъо къыхъальхъацхэм Советын ща-тегуущыла-гъэх. Ильэсиплэ, 2012 — 2016-рэ ильэсхэм, Диндэлэжъапэ Иофыгъо ѿшагъэр аш къыщаотэшт, ревизионнэ комиссием иотчили ашагъэнэфэштых.

ЖАКІЭМЫКЪ
Аминэт.

ары зыфагъэхъозагъэштых. Анахь Иофыгъо ѿшагъэрэ зэфэсүм хэлэжэшт делегатхэм къапыщлыр муфтиим ихэдээн ары. Аш щыхадзынэу щыт Диндэлэжъапэ и Совет ыкыд-ревизионнэ комиссием ахэ-тыхъэрэ.

Диндэлэжъапэ и Совет хэтхэм зэрээдэштагъэмкээ, быслымэнхэм ячылээ организи-пээчч делегати 10 зэфэсүм къыгъэхонэу щыт. Ахэр пэшорыгъэштэйн чыпшэхэм ашагъэнэфэштых.

АР-м хэгъэгу клоц Иофхэмкэ и Министерствэ ипрес-къулыкъу.

Сэкъятныгъэ зиэхэм ахэтийн зы уахьтэм пенсийн фэгьецүгъэным ифитынгъэ зиэхэр: сэкъятныгъэ зэрийн паекъяралыгьо пенсиер ыкки ныбжым тельтытэгъэ страховийн пенсиер. Пенсийн ятыгъэным ифитынгъэ яй:

— дзэм шъобжэу хахыгъэм ельытыгъэу сэкъатныгъэ зиэ хъугъэ гражданхэм:

— Хэгъэгу зэошхом хэлжээгээр Федэральнэ законэ «Ветеранхэм яхыллаг» зыфилоу номе-рэу 5-ФЗ зытгээү 1995-рэ иль эсийн щилэ мазэм и 12-м кыдэкгээгээм ия 2-рэ статья иа 1-рэ пункт иа 1-рэ подпункт ипод-пунктхээр «а»-м, «ж»-м ыки «и»-м зыцэ кыншырахэрэм:

— цыфхэу «Къадзыхъ-
гъэ Ленинград Ѣыпсэу-
щтыгъ» зыфиорд тамыгъэ
зыфагъашъошагъахэм.

зығыт вүшваша вэхэм.
Ахэм анэмыйкэу пенсийтүүл афагъяуун алъэкъышт зэрэхашыгъэм тетэү дээ къулькъур ахызэ фэхыгъэхэм (ллагъэхэм) е дээм шъобжэу хахыгъэм ыпкъ къикіеу дээм къызыгъэхкъижкхэ ужым зидунай зыхьожыгъэхэм ятэ-янхэм ашынхеу

СЭКҮАТНЫГҮЭ ЗИЛЭХЭМ ЗЭРЭХАШГҮЭМ ТЕТЭУ ДЭЭ КҮҮЛҮКҮР АХЫЗЭ ФЭХҮГҮЭХЭМ (ЗИДУНАЙ ЗҮХҮОЖЫГҮЭХЭМ) ЯШҮҮЗХЭМ, ДЖАЩФЭДЭУ ЧЕРНОБЫЛЬ АЭС-М КЫНЦЫХҮҮГҮЭЬЭ ТХҮАМЫКЛАГЬОМ ЗЭ-РАР ХЭЗҮХҮГҮЭХЭМ ЯУНАГЬОМЭ ААШҮҮХЭУ ИОФ ЗЫШЭН ЗЫМЫЛЬЭ-КЫШТ ЗЫРЫАЗХЭМ.

Ныбжым тельытэгъе страховай пенсие зыфагъеуцугъэр ыпшъекіэ зыціэ кышщетІогъе Іоғығъохэм къахимыубытэу сэкъатныгъэ иіэ хуғъэмэ, ятнонэрэ пенсиеу сэкъатныгъэм тельытагъэр фагъеуцущтэп.

**Сэкъатныгъэм тегъэ-
псыкыгъэу страховой
пенсие ягъэгъэуцугъэним
фэш! зызерафэбгъээшт
шыкIэр:**

Сэкъатныгъэм тегъэпсыкылгъэу страховой пенсие ягъэгэе-уцуగъэным ифитынгъэ яI хэб-зэльяуцугъэм ишалхъээм адиштэу а I-рэ, я II-рэ, я III-рэ купхэм ахэхъэрэ сэкъатныгъэ зилэхэм страховой стаж яIэмэ, сэкъатныгъэ яIэ зэрэхъульэр кызыыхэкIыгъэм ыкIи кызыщежьягъэм ямылтытыгъэу. А шапхъэм кыхиубытэрэп уголовнэ пшъэдэкIыжь зэребгъэхъын пльэкIышт юфыгьо зэри-

данхэм апае) е вид на жительство (Іэкійг хэгъэгу гражданхэм ыктыг граждандстээ зимиэхэм апае);
— штокт зимиэ пенсиие страхованиемкэ свидетельствэр (СНИЛС-р);

циальне упльækкүним ехылпæ-
гъе актэу атхыгъэм къыхæтхы-
кыгъэр;
— нэмык! Йофыгъохэр къэ-
зыушыхъатырэ нэмык! доку-
ментхар.

(Иккэях я бэрэ н. ит).

УРЫСЫЕМ ЩЫКЪЭБАРХЭР

Хэхъоныгъэхэм тафэкю. Минэкономразвитием кыргызхазырыгъ та-пэрэ ильясищым кыклоцү хэгъэгум хэхъоныгъэхэр зеришыщхэм тельнэтгээ планыр. 2016-рэ ильясым ыкілхэм адэжь Урысъем иэкономикэзыпкь иуцожжэу ыублэшт. Урысъем 2017 — 2019-рэ ильясхэм социальн-экономикэ хэхъоныгъеу ышыщхэм ательяйтэгээ прогнозхэм тызыхэт ильясым ыкілхэм адэжь экономики-кэм зэхъокыныгъеу фехъущтхери нэмийк нэшанэхэри ильясиц прогнозхэм кындаалтытэх. Ахьщэм ыклюачэ кызыэрэшцыкілэштим, лэжьапкээр зэрэгээпсыгъэштим, чындаагъэм икычэшын, демографие юфыгъохэм ыкынкошынм епхыгъе прогнозхэри зэригүүсэхэу, Минэкономразвитием кыргызхазырыгъе документыр Къэралынь Думэм рахылэшт.

Ныхэм Іэпүїэгү афэхьущтых. Федерациемкэ Советын бизнесым пыль ныхэм Іэпүїэгү зэрафэхьущтхэ шынклем ехылтээ къебар пстэуми альтийээсигъ. Федерациемкэ Советын и Тхъаматэу Валентина Матвиенкэм предприниматель Йовшэнным пыль бзылъфыгъэхэм гъесэнгыгэ зэгъэгьо-

тыгъэнымкэ ыкчи тофшэнэу зыпильхэмкэ финанс тэлжээгээр ятыгъэнэрихэбзэгъятугъякээ гъэнэфэгъэнэу предложение къыхыг.

**ПкIэнчъэу бгъэмисэнхэу ищыкla-
гъэп.** Бизнесменхэр хэбзэнчъэу угол-
ловнэу къызэрэрафэкIыхэрэм фэш
пшьэдэкыж ягъэхыыгъэнэу предло-
жение къахыыг. Урысъем и Прези-
дент Къэралыгьо Думэм хильхягь биз-
несменхэр пкIэнчъэу уголовнэ IoфкIэ
къызэрэрафэкIыхэрэм фэшI пшьэдэ-
кыж ягъэхыыгъэнэу зыгъэнэфэрэ за-
конопроект.

Антартикээр къаухъумэцт. Арктическэ хэй Росс хы заповедник Ѣыгъээ

псыгъэнымкіе Урысъем илЫклоу Сергей Ивановым ишігъэшхо кызыэригъеклуа гъэр гъэзетэу «Нью-Йорк таймс» хигъе унэфыкыгъ. Арктическэ хэу Росс индэдэу гъэпсыгъэ заповедник щастьен сыйщт — Австралием икъалэу Хабарт хы псөушхъэхэр къеухъумэгъэнхэм ехъылэ комиссием зэхэссыгъо щыри-лаягъэм джащ фэдэ унашьо щашыгъ. Комиссием иззхэссыгъо, Урысъем икъы-гъэхэр зэрахэтхэу, къэралыгъо 25-мэялЫклохэр хэлэжьагъэх.

Тазыр чынэнэгүй. Хөбзэнчъеу аты-
ральхъэгтээ тазырыр афызэкілгээж-
жыгызэн фае. Автомобилист пстэумки
мэхъянэ гъэнэфагъэ зиле унашьо Апшээ-
ре хыкымым ышыгыгь.
Зэрэхъурэмкээ, шап-
хъэхэр ыукуягульхээхүү
алозэ водителым та-
зыр ытын фаеу зыгье-
нэфэрэ унашьо кын-
зэрэфиратхыкыигъэм
фэш, моральнэ чын-
нагъеу рагъэшыгъэри
дыхэтэу, компенсацие
кыратыжынэу води-
телыр хабзэм илпы-
клохэм ядэон фит.

доллар 50-м къызыщымык!ækі, со-
мэмкіе гумәк!ыгъошхо щы!әштәп.

Упльэкунырмэ лывильэнэмрэ зэхьоныгыа афэшыгъэнэр лъэпкъ проектым егъэнафэ. А юфыр гъэцкэлжьыгъэным изэшшохын Правительствэм щыпылыбыцт Михайл Абызовыр. Президентым дэжь стратегическэ хэхьоньтэхэмкэ советэу щызэхэшгэйм упльэкун-лывильэн юфшэнэм зэхьоныгыаэхэр фэшыгъэнхэм ехыл!Лэгъэ предложениеу Михайл Абызовым къыхыгъэр игъоу щальэгъу.

**Зыгъэхъазырыгъэр
СЭХҮҮТЭ Нурбый.**

КОМСОМОЛЫМРЭ ЩЫПЭНЫГЪЭМРЭ

Лъэужыр ЗЫМИ ХЭКЛОКІЭЩТЭП

Тиреспубликэ иобщественнэ движениеу «Адыгэ Хасэм» игъэцэктэй куп изичээзын зэхэсигьо комсомолым итарихь, ныбжыкіхэм пүнүгъэ Йофыгъоу, Адыгэ Хасэм изэфсэу зэхашштэм, нэмийкхэм афэгъехыгъагь.

— Комсомолыр тихэгъэгү зызэхашагьэр ильэс 98-рэ хүгъэ, — кышигуагь зэхахэм Адыгэ Хасэм итхаматэу Лымыщкъо Рэмээнэ. — Комсомолым иапэрэ мафэхэм кыашы-ублагьэу анахьэу инэпльэгэу итыгъэр ныбжыкіхэм пүнүгъэ дэгэу ятыгъенры ары. Комсомолым ыгъесагъехэр непи кыйтхэтих, щисэ атетэхы.

Кьюкыплем щыпсэурэ лъэпкъэхэм яискусствэхэмкъо Къэралыгъо музеу Мыеекуапэ дэтым ипащэ игуадзэу Пэнэшьу Русльян республикэм щызэлъашэ. ВЛКСМ-м и Адыгэ хэку комитет иапэрэ секретарэу, Адыгэ-имкэ культурэм ипащэ щытыгь. Адыгэ Республике тиэ зэхьум, лъэпкъо Йофыгъохэм афэгъезэгтээ комитетым итхаматэу йофышагь.

Адыгэ Хасэм изэлүкіэ кыышыгушыагьех Къэзэнэ Юсыф, Чэмышю Гъазыл, Шхъялпъэкъо Гъучыпсэ, Стлашьу Юрэ, Болэкъо Аслын, нэмийкхери.

Лъэпкъо шээжым кылпкырыкырэ гупшигэхэр щыпэнгъэм щыпхырищыхээ Пэнэшьу Русльян зэрэпсэурэр зэлукігъум щыхагъэунэфыгъыгь.

Культурэм сыйхэтэу ильэсвэрэ йоф зэдэгшагь, — зэдэгүүшгэгчур лыгъэклотагь филология шээнгъэхэмкъо кандидатэу Шхъялпъэкъо Гъучыпсэ. — Щыпэнгъэр кыизэрыкlop, зэхьокыныгъэу фэхъурэр бэ. Цыфыр цыфуу сыйдигьуу кынэжыным фэш дунэеэлтэй илэр кынэдэлтэйтэн фае. Пэнэшьу Русльян шылыкъенгъэ хэлъэу илэнтэй ыгъэцакіэштэгь.

Сурэтыш-модельер цэрылоу Стлашьу Юрэ кыизэриуагь, адыгэ шьуашэу, тхыпхээ ышыхээр кызыщигъэлъэгъонхэ чыпилэ илажэп. Иунэ цыфхэр кыаклохээ итворчествэ зыщаагьэгъуаэштэгь. Кьюкыплем щыпсэурэ лъэпкъхэм яискусствэхэмкъо Къэралыгъо музеу Мыеекуапэ дэтым ипащэу Күшьу Нэфсэтрэ ашт игуадзэу Пэнэшьу

Русльянрэ Ю. Стлашьум ыдэжкүүгэх, зэзэгыныгъэ дашынгъэу иоффшагь музеим кыышагъэльагь. Японием, США-м, Тыркуем, Францием, Германием, Израиль, фэшхъяфхэм кырыкыгъэхэм яеплыхыкхээр тхылым кыыдатхэх, Ю. Стлашьум илэпээсэнгъэ дунэе шапхэхэм адиштэу альйтэ.

Адыгэ Хасэм и Щытхуу тхыль Р. Пэнэшьум фагъешшошагь. Р. Лымыщкъо кыизэриуагь, Адыгэ Хасэм итхаматэу Пэнэшьу Русльян зэрэцгитгээр, комсомолым ильэсвэрэ йоф зэрэшигшагь, ныбжыкіхэм непи щисэ зэрафхэхурэр кыыдалтытэхээ, Р. Пэнэшьум фэгушуагь. Адыгэ Хасэм иныбжыкыкэ күтамэ ипащэу Кьюмпьыл Тлахыре итгүсэ калэхэм, пшашшэхэм ацэлэх кызыэрэхигъэштэгь, ашт фэдэ зэхахэхэм мэхъанэу ялэм зыкьеэти. Ныбжыкіхэм щисэ афэхъухэрэр щыпэнгъэм илотакло.

Пэнэшьу Русльян Адыгэ Хасэм зэрэрагъэблэгъагь, гущиэ фабэу кыифауагьхэм афэ-

хэхыгъэу кыэгүшыагь, «тхышуаэгээсэ» кыариожыгь.

Комсомолым и Мафэ ипэгъо-кэу иоффшэным иветранхэу Тыу Аминэрэ Даур Муратрэ адэжхэм Адыгэ Хасэм хэтхэр ашыагь, Лымыщкъо Рэмээнэ купыр итгүсэу афэгушуагь, щытхуу тхылхэр аритыхыгъэх.

Күнчыкъохаблэ щыщхэу Мыеекуапэ дэсхэм я Адыгэ Хасэм итхаматэу, Адыгэ имиз-служнэнэ журналистэу Къэзэнэ Юсыф ыныбжь ильэс 70-рэ зэрэхъугъэм, общественнэ Йофыгъохэм чанэу зэрэхэлжэхэрэм афэш республикэм и Адыгэ Хасэм и Щытхуу тхыль фагъешшошагь. Зэлукігъум хэлэжхагъэхэм нэпээпль сурэтхэр атырахыгъэх.

Даур Муратэ ыдэж зэрэкүагьхэр лъэшшэу игопагь, иахылхэр кыигууцхи сурэтхэр атырахыгъэх. Комсомолым итарихь щыпэнгъэм хэмийкокиэштэу М. Даурым ылтыгээз, тарихым ехигьэе кыэбар гъэшэгъонхэр кыытогтагь.

Сурэтыр зэхахьем кыышитехьгъ.

— «Технолог» Белгород ыкы «Ока» Калуга тюртио тадешшагь, — кытигуагь «Динамо-МГТУ-м» итренер шхъялэу, Адыгэ Республике изаслучен-нэ тренерэу Павел Зборовскэм. — Апэрэ ештэгчур 3:1-у «Технологы» кыышотхыгь, ятлонэрэ зэлукігъум «Технологы» нахь щылъэшыгь, пчагагьэр 2:3-у кыттеклуагь. «Окам» 3:0-у ыкы 3:1-у Адыгэим спортсменхэр теклуагь.

Апшьэрэ купэу «Б»-м командэ 14 щешэ, купитлоу гошыгъэх. «Кьюкыплем» команда 6, «Кьюхъаплем» 8 ахэтэйр. «Кьюхъаплем» апэрэ чыпилэр «Искра» Одинцово щыыгь, очко 24-рэ илэр. «Динамо-МГТУ-м» очко 22-рэ ригъэкъуу, ятлонэрэ чыпилэм щы.

Шэкюгъум и 16 — 20-м ящэнэрэ едзыгъом хэхьэрэ зэлукігъухэр къалэу Одинцово щызэхашштых. Кыыблэ Сахалинрэ Одинцовэрэ якомандэхэм «Динамо-МГТУ-р» адешшт.

Нээлүбгөөр зыгъэхэзывыгъэр ЕМТЫЛН Нурбий.

ВОЛЕЙБОЛ. АПШЬЭРЭ КУПЫР

«Динамо-МГТУ-р» лъэкіятэ

Урысыем волейболымкъо изэнэкъою апшьэрэ купэу «Б-м» щыкъорэм хэлэжхэрэ хульфыгъэ командахэм ятлонэрэ едзыгъом хэхьэрэ зэлукігъухэр ялангъэх. Мыеекъопэ «Динамо-МГТУ-р» Ростов-на-Дону щешшагь.

БАСКЕТБОЛ.
АПШЬЭРЭ КУПЫР

Къэнэгъагьэр нэгъэуплэгъуитф

«Динамо-МГТУ» Мыеекъуапэ — «Нефтехимик» Тобольск — 70:67 (25:13, 16:17, 15:16, 14:21).

Чынтыгъум и 31-м Мыеекъуапэ щызэдешлагъэх.

Тикомандэхэр хагьэм Йигаор изыдзагъэхэр:

Гапошин — 24, Хмара — 10, Еремин — 8, Фещенко — 9, Россов — 7, Чураев — 8.

Зэлукігъум аухынкэ нэгъэуплэгъуи 5 къэнагъэу пчагьэр 67:67-у щытыгь.

Артем Гапошинийм хурдсанэм Йигаор ридзи, 70:67-у «Динамо-МГТУ-м» теклонигъэр кыдишигъ.

Тыгъуасэ командэхэр ятлонэрэ зедешшагь.

Шэкюгъум и 4-м ыкы и 5-м «Динамо-МГТУ-р» «Уралмаш» Екатеринбург тикъалэ щыукишт.

Зэхэзыагьэр
ыкы кыдэзыгъэхэр:

Адыгэ Республика кэл лъэпкъ Иофхэмкъ, Икыб къэралхэм ашыпсэурэ тильэпкъэхъум адиряиэ зэпхыныгъэхэмкъ Ѣкы къэбар жъугъэм иамалхэмкъ и Комитет Адресыр: ур. Крестянскэр, 236

Редакциер
зыдэшыгъэр:

385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,
редактор шхъялэм
иапэрэ гуадзэр:
52-49-44,
редактор гуадзэр-
пшъэдэхыгъэр
зыхыэр секретары:
52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхытагьэр:

Урысые Федерацием хэутын Иофхэмкъ, телерадиокъетынхэмкъ Ѣкы зэлъыгъиэхэмкъ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэ гъэлорышлал, зэраушыхытагъэ номерыр ПИ №ТУ23-00916

Зыщаушыхытагьэр

ООО-у «Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыеекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэкіэмкъ
пчагьэр
3661

Индексхэр
52161
52162

Зак. 632

Хэутын
узыгъиэхъэнэ щыт
уахьтэр

Сыхыатыр 18.00
Зыщыгъиэхъэнэ
уахьтэр
Сыхыатыр 18.00

Редактор
шхъялэм
Дэрбэ Т. И.

Редактор
шхъялэм
игуадзэр

Мэшлэхкъо С. А.

Пшъэдэхыгъэр
зыхыэр
секретары

Хъурмэ
Х. Х.

